

بخشنامه: 200/1403/11

نحوه رسیدگی به اعتراضات اشخاص نسبت به اطلاعات و اطلاعاتی های خرید و فروش و بارنامه در فرآیند حسابرسی و دادرسی مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده

شماره: 200/1403/11

تاریخ: 1403/06/07

تاریخ سند: 1403/06/07

شماره سند: 200/1403/11

کد سند: م/169 مکرر اصلاحی مصوب

1380 و 169 اصلاحی مصوب

1394/1403/11

وضعیت سند: معتبر

بخشنامه

بازگشت به ماده قانونی

سایر بخشنامه ها

*عدم استفاده فرم فای
عملکرد 72 موجب رد
نمیشود

ابطال مقررات مربوط به الزام
اقتصادی و سایر بخشنامه
ذیربط

*در مورد اعمال ضریب
فروشی و خرده فروشی

اعلام فهرست معاملات بیش
50 میلیون ریال تو
واحدهای مالیاتی ه
رسیدگی

نکاتی درخصوص ارائه ص
معاملات (خرید و فروش ک
خدمات) اشخاص حقیقی
حقوقی بنابر اختیار حاصل
ماده 169 قانون مالیات
مستقیم

*صورتحساب فروش کامپیو
واحدهای نظارت و بی
اطلاعیه های واصله را سر
ممیز کلی تسلیم نمایند

*در مورد تسلیم لیستهای
ماهه خرید و فروش

در مورد تخلفات کد اقتصاد
ابتدا 81 و قبل از آن

دستورالعمل ارشادی در خص
نحوه تشخیص اعطای تخ
و رد نمودن دفاتر مودیاری

م	169 مکرر اصلاحی مصوب سال 1380 و 169 اصلاحی مصوب 1394	1403	11
---	--	------	----

مخاطبان/ ذینفعان	ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	نحوه رسیدگی به اعتراضات اشخاص نسبت به اطلاعات و اطلاعاتی های خرید و فروش و بارنامه در فرآیند حسابرسی و دادرسی مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده

در خصوص نحوه برخورد و اقدام پیرامون اطلاعاتی های واصله از سامانه های مالیاتی موضوع این بخشنامه موارد ذیل را مقرر می دارد:

1- تعاریف

در این بخشنامه، واژه ها و اصطلاحات در معانی زیر به کار رفته است:

1-1- سامانه های مالیاتی:

الف) آن بخش از سامانه صورت معاملات فصلی موضوع ماده 169 مکرر قانون مالیات های مستقیم اصلاحی 1380 و ماده 169 قانون مالیات های مستقیم اصلاحی 1394 که اطلاعات و اطلاعاتی های آن مستقیماً از سوی فعالین اقتصادی بخش خصوصی درج و ثبت می شود.

ب) آن بخش از سامانه های صورت معاملات فصلی موضوع ماده 169 مکرر قانون مالیات های مستقیم اصلاحی 1380 و ماده 169 قانون مالیات های مستقیم اصلاحی 1394 که اطلاعات و اطلاعاتی های آن مستقیماً توسط اشخاص غیردولتی یا غیرعمومی (عمومی نظیر شهرداری) یا اشخاصی که عهده دار مأموریت عمومی موضوع بند ب ماده 1 قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب سال 1390 نیستند، صادر می شود.

ج) هرگونه سامانه ای که به هر نحو محتوی اطلاعات و اطلاعاتی های مرتبط با بارنامه ها باشد.

2-1- طرف اول: ثبت کننده اطلاعات در سامانه های مالیاتی از قبیل ثبت کننده معامله در سامانه صورت معاملات فصلی یا فرستنده کالا مانند فرستنده بار در بارنامه های مندرج در سامانه های

مالیاتی. کلیه اشخاص ثالثی که اطلاعات و اطلاعیه های معاملات و فعالیت های مودیان و فعالین اقتصادی را در سامانه های موضوع این بند ثبت می نمایند نیز در حکم طرف اول محسوب می گردند.

1-3- طرف دوم: شخصی که طرف اول، اطلاعات و اطلاعیه های مرتبط با وی را برای سامانه های مالیاتی ارسال کرده و اطلاعات وی در آن به ثبت رسیده است.

1-4- اسناد مثبت: در این بخشنامه اسناد مثبت، اسنادی است که متضمن تایید وقوع معامله از جانب طرف دوم باشد، از قبیل صورت حساب الکترونیکی صادره وفق مفاد قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان، سند پرداخت مالی به حساب طرف معامله، قرارداد فی مابین طرف اول و دوم، رسید بار تایید شده توسط طرف دوم. اطلاعات و اطلاعیه های درج شده در سامانه های مالیاتی موضوع این بخشنامه که توسط طرف اول ابراز گردیده و مورد تایید طرف دوم قرار نگرفته است؛ اسناد مثبت لحاظ نمی گردد و این اطلاعات و اطلاعیه ها قرینه ای تایید نشده بر انجام معامله یا فعالیت اقتصادی است که می بایست در فرآیند رسیدگی به اعتراض، بر اساس مصادیق اسناد مثبت مورد تایید قرار گیرد.

در مواردی که مثبت بودن اسنادی به غیر از مصادیق فوق الذکر مورد تایید طرف دوم قرار نگیرد، مثبت بودن آن می بایست از سازمان متبوع مورد استعلام قرار گیرد. مامورین مالیاتی می توانند پیش از شروع فرایند رسیدگی و مستقل از تایید یا عدم تایید طرف دوم، نسبت به مثبت بودن اسناد از مرجع فوق استعلام نمایند.

2- معاونت فناوری های مالیاتی مکلف است در مدت زمان 6 ماه تمهیدی فراهم نماید تا حداکثر ظرف مدت یک ماه از دریافت اطلاعات و اطلاعیه ها از طرف اول (اصلی یا اصلاحی حسب مورد)، اقلام مذکور در کارپوشه مالیاتی طرف دوم به نشانی my.tax.gov.ir منعکس گردیده و امکان ثبت واکنش به صحت و سقم اطلاعات و اطلاعیه ها برای طرف دوم فراهم گردد. ارسال اطلاعات و اطلاعیه های مذکور به کارپوشه می بایست به صورت ماهانه از طریق پیامک نیز به وی اطلاع رسانی شود.

تبصره- در صورت عدم تایید طرف دوم نسبت به صحت اطلاعیه ها و اطلاعات، معاونت فناوری های مالیاتی می بایست با ارسال پیامکی مسئولیت و عواقب قانونی مربوطه (ارائه گزارش خلاف واقع به سازمان (موضوع ماده (24) قانون مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری، ارتکاب جرم جعل رایانه ای موضوع ماده (734) قانون مجازات اسلامی و تعلق جریمه موضوع ماده (169) قانون مالیات های مستقیم) را به طرف اول و طرف دوم ابلاغ نمایند.

3- چنانچه پرونده در مرحله رسیدگی و صدور برگ تشخیص یا مرحله بررسی موضوع ماده 238 قانون مالیات های مستقیم باشد:

3-1- در صورتی که پرونده در مرحله رسیدگی و صدور برگ تشخیص باشد و طرف دوم ادعای عدم انتساب اطلاعات یا اطلاعیه ها به خود را مطابق مفاد بند 2 این بخشنامه یا سایر طرق قانونی ثبت کرده باشد، چنانچه هیچ گونه اسناد مثبتی بدست نیاید، اداره امور مالیاتی طرف دوم امکان قانونی اعمال اطلاعات و اطلاعیه های یاد شده را در رسیدگی به پرونده طرف دوم، نخواهد داشت. مصداق اسناد مثبت (مطابق مفاد بند (1-4) این بخشنامه) که در رسیدگی و تشخیص استفاده شده است؛ می بایست در کاربرگ حسابرسی مالیاتی ذکر گردد.

4- در صورتی که پرونده در مرحله بررسی در اجرای ماده 238 قانون مالیات های مستقیم باشد و اعتراض مودی در خصوص اشتباه بودن اطلاعات منتسب به وی صورت پذیرد، مسئول یا مسئولان مربوط موظفند بررسی مقتضی یا استعلامات لازم را به عمل آورده و در صورتی که

مامورین تشخیص **بزرگشمیر**،
هیأت های حل اختلاف
هزینه صدور کارت اقتص
دریافت نشود

تشخیص و مطالبه مالیات
وران شاغل در نقاط مرزی
و اخذ مالیات مربوطه از مو
واقعی

اطلاع رسانی در خصوص
دستور العمل موضوع **ماده**
مکرر قانون مالیات های مستقیم
دستور العمل اجرائی مو
ماده 169 مکرر قانون مالیات
مستقیم

اجرای **ماده 121** قانون بر
پنجساله پنجم

سایر اسناد مرتبط

اسناد مثبت‌ه ای مبنی بر رد اعتراض طرف دوم بدست نیاید، اقدام به رفع تعرض از برگ تشخیص مالیات نمایند. در صورتی که اسناد مثبت‌ه ای صرفاً برای بخشی از اطلاعات یا اطلاعیه‌ها بدست آید، ماموران مالیاتی صرفاً مجاز به صدور برگ تشخیص برای همان بخش خواهند بود.

5- چنانچه پرونده در مرحله دادرسی مالیاتی باشد:

در شرایط اعتراض طرف دوم به انتساب اطلاعات یا اطلاعیه به وی، در صورت ارجاع پرونده مالیاتی به هیات‌های حل اختلاف مالیاتی، هیات مزبور در صورت عدم ارائه اسناد مثبت‌ه از جانب اداره امور مالیاتی، با استناد به اظهارات طرف دوم مبنی بر عدم انتساب اطلاعات یا اطلاعیه به وی، اقدام به صدور رای مبنی بر رفع تعرض از طرف دوم و در صورت شمول مرور زمان وفق تبصره ماده 157 ق.م.م صدور رای مبنی بر مطالبه مالیات از مودی واقعی می‌نماید. تبصره- در مواردی که به منظور احراز واقعیت و تکمیل مستندات از ادارات امور مالیاتی، استعلام به عمل می‌آید؛ ادارات مذکور مکلفند نسبت به ارسال پاسخ جامع و کامل اقدام نمایند. ارائه پاسخ مبهم و غیرصریح در حکم عدم وجود اسناد مثبت‌ه خواهد بود. عدم ارائه اسناد مثبت‌ه در پاسخ نیز در حکم پاسخ مبهم و غیرصریح است.

6- چنانچه علی‌رغم عدم احراز استناد اطلاعات یا اطلاعیه‌ها به طرف دوم، مطابق مقررات این بخشنامه اقدام نشود و برگ تشخیص یا رای هیات حل اختلاف مالیاتی قطعی شده و غیر قابل اعتراض در مراجع حل اختلاف مالیاتی درون سازمانی باشد، طرف دوم می‌تواند شکایت خود را در این خصوص به دادستانی انتظامی مالیاتی اعلام نماید. در این صورت، مرجع مذکور موظف است؛ موضوع را مطابق مفاد این بخشنامه بررسی کرده و در صورت تأیید شکایت طرف دوم، موضوع را جهت اجرای تبصره (2) ماده 30 آیین نامه اجرایی موضوع ماده 219 قانون مالیات‌های مستقیم به اداره امور مالیاتی طرف دوم ارجاع نماید. دادستان انتظامی مالیاتی موظف است متخلف یا متخلفین را مورد پیگرد قرار دهد.

تبصره- در صورت عدم اجرای صحیح مفاد این بند، طرف دوم می‌تواند مراتب را به دبیر ویژه حقوق شهروندی کمیته سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم سازمان (دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی) گزارش نماید.

7- کلیه ماموران مالیاتی موظفند حسب بررسی‌های بعمل آمده وفق این بخشنامه در مواردی که موضوع از مصادیق ماده 274 قانون مالیات‌های مستقیم باشد حسب شیوه نامه اجرایی مواد 274 الی 277 قانون مزبور اقدام کنند. همچنین اداره امور مالیاتی طرف اول موظف است در کلیه مواردی که اطلاعات و اطلاعیه‌های موجود در سامانه‌های مالیاتی مورد تأیید طرف دوم نباشد، جریمه‌های موضوع ماده 169 قانون مالیات‌های مستقیم مبنی بر ثبت معاملات غیرواقعی را از ارسال‌کننده اطلاعات، در صورت احراز غیر واقعی بودن، مطالبه نماید و به دلیل عدم احراز شرایط مقرر در ماده 191 قانون مذکور، از بخشودگی جرایم مالیاتی خودداری نمایند.

تبصره- اداره امور مالیاتی طرف دوم موظف است در مواردی که عدم تأیید طرف دوم نسبت به اطلاعات و اطلاعیه‌های سامانه‌های مالیاتی، مطابق بند 2 این بخشنامه در سامانه‌های مذکور ثبت نشده است، مراتب این عدم تأیید را به اداره امور مالیاتی طرف اول اطلاع دهد و اداره امور مالیاتی طرف اول نیز مطابق مفاد این بند اقدام به اخذ جرایم خواهد نمود.

8- مفاد این بخشنامه در خصوص کلیه اطلاعات یا اطلاعیه‌های مندرج در سامانه‌های مالیاتی، ناظر بر پیش از تاریخ ابلاغ آن که مالیات متعلقه پرداخت نشده باشد نیز، مجری است.

9- با صدور این بخشنامه مفاد کلیه دستورالعمل ها و بخشنامه های پیشین مغایر از جمله تمامی مفاد دو دستورالعمل شماره 200/96/517 مورخ 1396/07/22 و دستورالعمل شماره 200/95/501 مورخ 1395/01/22 لغو می گردد.

سید محمدهادی سبحانیان

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

مواد قانونی وابسته

ماده 169- اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می...

ماده 169 مکرر- به منظور شفافیت فعالیتهای اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مودیا...

ماده 238 - در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مودی ابلاغ می شود، چنانچه مودی نسبت به آن معترض باشد می تواند ظرف سی ...

ماده 157 - نسبت به مودیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامه منبع درآمد خودداری نموده اند یا اصولاً طبق مقررات ا...

ماده 219- شناسایی و تشخیص درآمد مشمول مالیات، مطالبه و وصول مالیات موضوع این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور محول می شود ...

ماده 274 - موارد زیر جرم مالیاتی محسوب می شود و مرتکب یا مرتکبان حسب مورد، به مجازات های درجه شش محکوم می گردند:
1 - تنظی...

ماده 275- چنانچه مرتکب هریک از جرائم مالیاتی شخص حقوقی باشد، برای مدت شش ماه تا دوسال به یکی از مجازات های زیر محکوم می شود:

ماده 276- چنانچه هریک از حسابداران، حسابرسان و همچنین موسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانکها و موسسات مالی و اعتباری د...

ماده 277- مرتکب یا مرتکبان جرائم مالیاتی علاوه بر مجازات های مقرر در مواد (274) تا (276) این قانون، مسوول پرداخت اصل مالیات و جریمه های متعلق قا...

ماده 191 [1] - تمام یا قسمتی از جرایم مقرر در این قانون بنا به درخواست مودی با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عد...